

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

BRATISLAVA: 25.02.2022

ČÍSLO: 025/2022

VYBAVUJE: MGR. HROMÁDKOVÁ

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K MATERIÁLU

**KONCEPCIA VODNEJ POLITIKY SLOVENSKEJ REPUBLIKY DO ROKU 2030 S VÝHLADOM DO
ROKU 2050**

I. Úvod: Ministerstvo životného prostredia SR dňa 16. februára 2022 predložilo na PPK materiál „*Koncepcia vodnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050*“. Materiál predpokladá pozitívno-negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, pozitívne vplyvy na životné prostredie a pozitívne vplyvy na informatizáciu spoločnosti.

II. Prípomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

V doložke vybraných vplyvov žiada Komisia preformulovať text „Tieto otázky budú predmetom osobitných dokumentov, podliehajúcich schvaľovaniu na úrovni ministerstva a vlády SR, takže budú podliehať hodnoteniu vplyvov.“ Nasledovne „Všetky úlohy, zmeny a návrhy realizované za účelom plnenia cieľov a príslušných opatrení koncepcie budú predmetom samostatného schvaľovania legislatívneho alebo nelegislatívneho charakteru, aj s uvedením príslušného krytia.“.

Komisia odporúča vyznačiť v časti 9. Doložky vybraných vplyvov, Mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov sa uplatňuje: „nie“, nakoľko sa jedná o nelegislatívny materiál.

Komisia odporúča predkladateľovi popis vplyvov v bode 10. Doložky vybraných vplyvov, upraviť na: „Koncepcia vodnej politiky je rámcový dokument, ktorý stanovuje priority a smerovanie vodnej politiky. Vykonávanie Koncepcie bude mať vplyv na podnikateľské prostredie, a to v nasledovných oblastiach:“...

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Komisia upozorňuje, že všetky úlohy, zmeny a návrhy realizované za účelom plnenia cieľov a príslušných opatrení desiatich prioritných oblastí koncepcie uvedené v texte a zhrnuté v tabuľke 1 vlastného materiálu bude potrebné zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutých kapitol štátneho rozpočtu a subjektov verejnej správy na dané rozpočtové obdobie bez nekrytých vplyvov na rozpočet verejnej správy.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Komisia žiada predkladateľa o vypracovanie samostatnej Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie.

Odôvodnenie: Doložka vybraných vplyvov, časti 9. Vybrané vplyvy materiálu, má vyznačené pozitívno-negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, ktoré sú popísané v časti 10. Doložky. V tomto prípade je analýza vplyvov na podnikateľské prostredie povinnou súčasťou materiálu. Ak vplyvy nie je možné kvantifikovať, odporúčame ich kvalitatívny popis v časti 3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie, Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie. Vhodným základom bude časť bodu 10 Poznámky z Doložky vybraných vplyvov.

K sociálnym vplyvom

Sociálne vplyvy predloženého návrhu, ktoré predkladateľ označil ako žiadne, je potrebné prehodnotiť v súlade s cieľmi predkladaného materiálu, jeho účelom a návrhmi riešení problémov, na ktoré reaguje a ktoré sa týkajú obyvateľov Slovenskej republiky. Predkladaný materiál je síce rámcovým dokumentom a jeho vykonávanie je vo viacerých prípadoch podmienené prijatím ďalších legislatívnych materiálov, ako aj nelegislatívnych materiálov, ktoré budú predmetom rokovania vlády Slovenskej republiky (ako uvádza predkladateľ v predloženej doložke vybraných vplyvov) a ktorých súčasťou tak bude aj doložka vybraných vplyvov a príslušné analýzy vplyvov, avšak predložený návrh stanovuje priority a smerovanie vodnej politiky, reaguje na viaceré problémy, ktoré sa týkajú obyvateľov Slovenskej republiky, navrhuje ich konkrétne riešenia a stanovuje ukazovatele ich cieľových hodnôt/trendov. Sociálne vplyvy predloženého návrhu je potrebné riadne identifikovať v bode 9 doložky vybraných vplyvov a zhodnotiť v analýze sociálnych vplyvov, ktorá sa tak stáva povinnou súčasťou predkladaného materiálu, a to v súlade s Metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov (Príloha č. 4 Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov). Sociálne vplyvy je potrebné zhodnotiť v súvislosti s hlavnými problémami, na ktoré predložený návrh reaguje (a ktorých návrhy riešení ponúka) a ktoré sa týkajú obyvateľov, a to vo vzťahu k navrhovaným ukazovateľom cieľových hodnôt ich riešenia. V prípade navrhovaných opatrení, ktoré budú realizované priamo na základe predkladaného návrhu (nevzniká pri nich potreba prijatia ďalšieho legislatívneho materiálu alebo nelegislatívneho materiálu, ktorý bude predmetom rokovania vlády Slovenskej republiky) je potrebné hodnotenie jednotlivých oblastí sociálnych vplyvov vykonať podrobne v súlade s metodickým postupom pre analýzu sociálnych vplyvov. V nadväznosti na vyššie uvedené Komisia odporúča pri hodnotení sociálnych vplyvov sa zaoberať navrhovanou reformou poplatkov za odber vody, ochranou obyvateľov pred povodňami, prístupom obyvateľov ku zdravotne bezpečnej vode, prístupom obyvateľov k zabezpečeniu čistenia odpadových vôd systémom aspoň sekundárneho čistenia, elimináciou mimoriadnych zhoršení vôd spôsobených nakladaním s odpadovými vodami a inými hospodárskymi činnosťami. Zároveň je potrebné sa pri hodnotení sociálnych vplyvov zaoberať navrhovanými riešeniami ako reakciou na predloženú analýzu problémov, z ktorej predkladaný materiál vychádzal a ktoré sa dotýkajú obyvateľstva; ide najmä o nasledovné problémy:

- Vysoká rozostavanosť (a nedobudovanosť) verejných vodovodov v obciach (159 obcí).

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

- Chýbajúci podporný mechanizmus pre obyvateľov, ako producentov odpadových vôd, ktorí nemajú zdroje na pripojenie svojej nehnuteľnosti na verejnú kanalizáciu (prípojku si musia budovať sami a keď na to nemajú zdroje, zostávajú nenapojení).
- Vznik hermafroditizmu, eutrofizácia, akútna aj chronická toxicita (hormonálna, endokrinná rezistencia), následný prenos potravinovým reťazcom s odpadom aj na zdravie ľudí, kokteillový (kombinovaný efekt znečistenia - jednotlivé látky samostatne sú v nízkych koncentráciách, ale v kombinácii s inými sa prejavujú toxicky).
- Nedostatočná kontrola efektívnosti realizovaných opatrení a dodržiavania technologickej disciplíny prevádzkovateľov zariadení (bioplynové stanice, zariadenia na zneškodňovanie odpadov, čistiare odpadových vôd, priemyselné prevádzky a pod.).
- V legislatíve zakotvená ochrana inundačných (záplavových) území sa v praxi nedodržiava – územné plány obcí umiestňujú plochy na výstavbu aj do priestorov ohrozených povodňami, čo následne prináša následný tlak na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami v malom priestore, ktorý umožňuje iba technické riešenia; zmenšený priestor pre vodné toky a zmenšovanie prirodzených inundačných území dôležitých pre prevenciu sucha/povodní.
- Oplocovanie odkrytých podzemných vôd súkromnými osobami a znemožnenie prístupu verejnosti k vyhláseným vodám určeným na kúpanie.
- Chýba varovný systém pre verejnosť, v prípade znečistenia podzemných vôd alebo povrchových vôd pre ľudskú spotrebu a závlahy.
- Chýbajúci online integrovaný informačný systém počas povodňových situácií zahŕňajúci všetky organizácie ochrany pred povodňami vrátane zložiek Ministerstva vnútra SR (civilná ochrana, HaZZ, samosprávy).
- Zlá dostupnosť informácií o prírodných liečivých a minerálnych vodách (v gescii MZ SR).
- Údaje z monitorovania podzemných vôd a povrchových vôd realizované zo súkromných zdrojov napr. v priemysle (ale nielen) nie sú včlenené do databáz a nie sú prístupné verejnosti (ak sa nevykonávajú ako povinnosť vyplývajúca z rozhodnutia, sú vlastníctvom firiem, keďže si ich urobili za vlastné zdroje, ale týkajú sa spoločného „zdroja“ – vody).
- Málo účinná, neskorá a málo zrozumiteľná komunikácia informácií o podzemnej vode a povrchovej vode zo strany štátu smerom k verejnosti, vrátane samospráv.
- Zanedbávanie investovania do prevencie ochrany podzemných vôd pred znečisťovaním (významný zdroj pitnej vody).

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Nakoľko predkladateľ iba vyznačil pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti je nutné, aby bola vypracovaná aj analýza vplyvov.

K vplyvom na služby verejnej správy pre občana

Komisia po preskúmaní predmetného materiálu nesúhlasí s vyznačením žiadneho vplyvu na služby verejnej správy pre občana v doložke vybraných vplyvov.

Z predloženého materiálu vyplýva, že navrhovaná Koncepcia vodnej politiky okrem iného zahŕňa aj reformu poplatkov za využívanie a vypúšťanie vôd pre odberateľov. Možno predpokladať (vlastný materiál bod 10. ods.2, bod 10.2 a str. 40 bod 2.1, koncepcia), že reformou poplatkov dôjde k ich zvýšeniu oproti súčasnému stavu, čo sa nepriaznivo dotkne odberateľov (spotrebiteľov).

Na základe uvedeného Komisia odporúča predkladateľovi vyznačiť v doložke vybraných vplyvov negatívny vplyv na služby verejnej správy pre občana a vypracovať Analýzu vplyvov na služby verejnej správy pre občana.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamena zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

PhDr. Ján Oravec, CSc.
predseda Komisie